

Subtiel lichtplan laat bostuin schitteren

Ontwerper Noël van Mierlo laat architectuur en natuur in deze tuin in Deurne in elkaar overvloeien. Een modern strak zwembad blijkt goed te combineren met een natuurlijke beekloop. De verlichting ondersteunt dit zonder zelf veel aandacht te vragen; Van Mierlo nam hiervoor lichtarchitect Jolanda Tielens in de arm. „Ik integreer verlichting zo veel mogelijk in het bestaande ontwerp.”

Tekst Miranda Vrolijk | Beeld Philippe Perdereau

Noël van Mierlo
www.vanmierlotuinen.nl
Jolanda Tielens
www.lichtaan.com

„Ik werk heel gemakkelijk samen”, begint tuinontwerper Noël van Mierlo wanneer hem gevraagd wordt waarom hij voor de verlichting van deze bungalowtuin een speciale lichtarchitect heeft ingeschakeld. „Als er bevlogen vakmensen zijn die ergens beter in zijn dan jij, dan moet je daar gebruik van maken. Dit is een bovengemiddelde tuin, de verlichting moet daarom goed zijn. Er is zo'n enorme diepte aan keuzes qua verlichting, dat laat ik graag aan een specialist over.”

Voor deze bostuin, die in 2010 is aangelegd, heeft Van Mierlo samengewerkt met lichtarchitect Jolanda Tielens. Zij runt in Deurne haar bureau Licht Aan en maakt lichtplannen voor zowel binnen als buiten. Toen het ontwerp van Van Mierlo van de eigenaren groen licht kreeg, ging hij met Tielens om tafel. Qua verlichting had de ontwerper eenvoudige wensen. „Je moet heelhuids door de tuin kunnen komen en anderzijds moet het sfeer brengen. Ik was vooral benieuwd waar Jolanda mee zou komen.”

Tielens legt uit dat zij met haar lichtplan enerzijds het ontwerp van Van Mierlo tot zijn recht wil laten komen en anderzijds het gebruik door de eigenaren wil ondersteunen. Daarom had zij met beide partijen intensieve gesprekken. „Ik wilde de ideeën van Noël doorgronden, zodat ik daarin mee kan gaan.” Daarnaast heeft Tielens met de eigenaren om tafel gezeten. „Wat willen zij in de tuin doen? Dat kan enorm variëren, van werken, zitten, feesten tot alleen maar kijken naar de tuin.”

Van Mierlo omschrijft de tuin als een mix van architectuur en natuur. Dicht bij de woning, daar waar ook de meeste zon komt, is het zwembad gebouwd. Het bad heeft heldere, strakke lijnen passend bij de woning. Het tuindeel achterin grenst aan een bos. Dit deel heeft daarom een veel natuurlijker inrichting gekregen, met een beekloop, grote zwerfkeien, een bosbeplanting en grillige vormen. Hier vind je ook een groot overkapt

Niet alleen de bomen in de tuin zijn aangelicht, Tielens heeft ook de forse exemplaren buiten de tuin in het aangrenzende bos van licht voorzien. „Hierdoor vervagen de grenzen van de tuin, de ruimte lijkt groter.”

terras. „De brug van ruw staal verbindt deze twee delen met elkaar”, legt de tuinontwerper uit. „Hij oefent aantrekkingskracht uit waardoor je op een achteloze manier achterin de tuin raakt.”

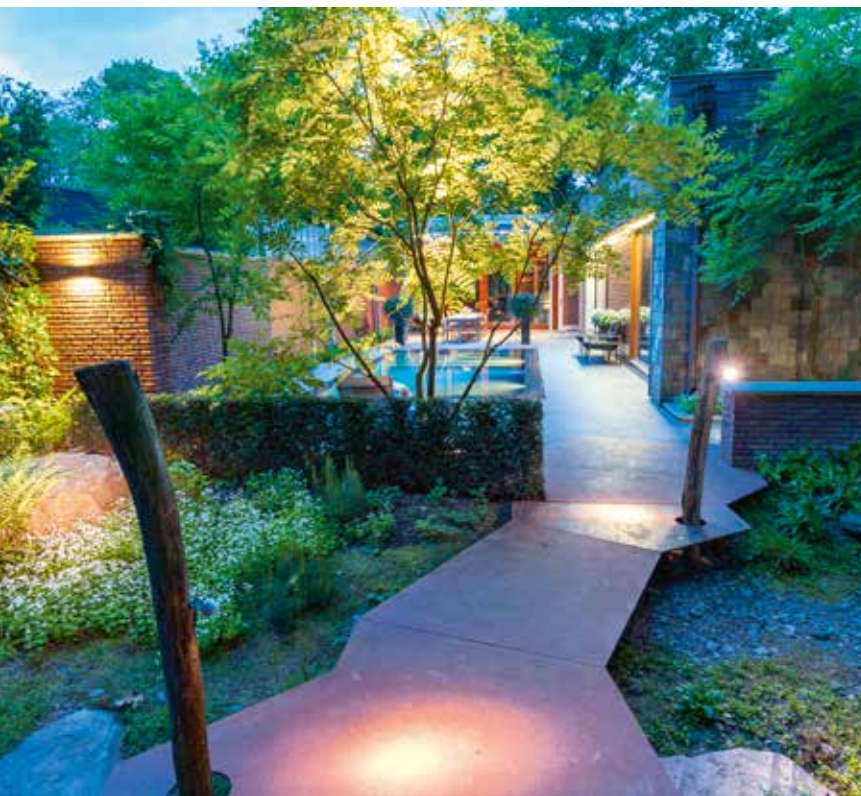
De gekozen materialen in het beekloopdeel heeft Van Mierlo afgestemd op die van de woning. „Het is een tuin van verbindingen.” De gevels zijn bekleed met leisteen in blauwe en roestbruine kleuren. Voor de beekloop heeft Van Mierlo grote ruwe keien gebruikt met dezelfde kleur. „Zo lijkt het alsof de woning is gebouwd met materiaal dat hier ligt.” Het ruwe, blijvend corroderende staal van de brug past ook bij de woning. De stalen platen hebben hoekige vormen waarmee de tuinontwerper een verbinding legt met de zwerfkeien.

Beekloop is eye-catcher

Voor Tielens was duidelijk dat voorin het zwembad de hoofdrol speelt (zie kader op pag. 21), maar dat de beekloop de echte eye-catcher van de tuin is. „Die is belangrijk om te zien.” Daarom heeft zij een reeks kleine ledlampjes onder water geplaatst, onder meer weggewerkt in de grote zwerfkeien. „Onder water laten de ledlampjes de diepte van het water zien, daar gebeurt het.” Zou je ze boven het water plaatsen, dan reflecteert het water het licht, maar kun je niet de bodem zien.

Daarnaast heeft Tielens handig gebruikgemaakt van de acacia-paaltjes die op cruciale punten in het staal zijn geplaatst. Aan het grillig gevormde hout zijn diverse spotjes bevestigd. „Ik wil zelf zo min mogelijk toevoegen aan het ontwerp, maar gebruikmaken van wat er is.” De diverse bomen in de tuin - onder meer een aantal *Koelreuteria paniculata* en een *Pinus pauciflora* - zijn aangelicht. Maar ook een aantal karakteristieke bomen buiten de tuin. „Daarmee zijn de grenzen vervaagd en lijkt de tuin groter.” De verlichting is op losse groepen aangesloten zodat de eigenaren die kunnen afstemmen op hun gebruik. <

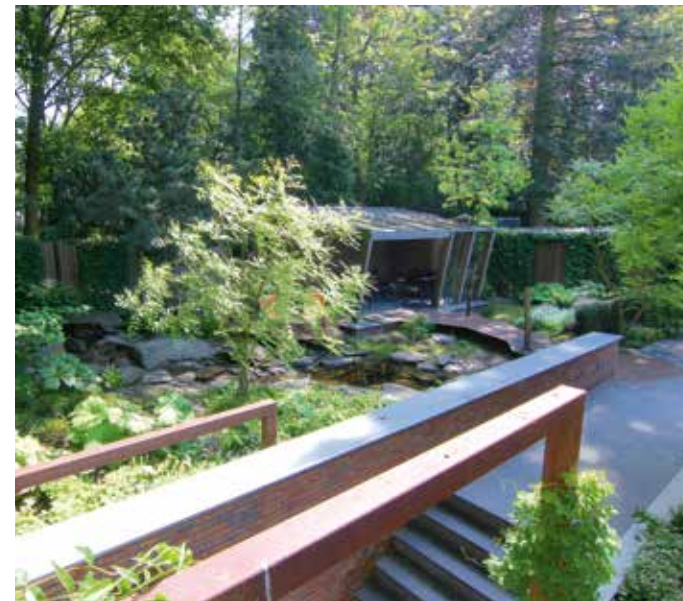
Van Mierlo heeft verschillende *Koelreuteria paniculata* toegepast vanwege het frisse lichtgroene blad en omdat hij niet al te groot wordt. Bomen met licht blad zijn makkelijker te verlichten dan bomen met donker blad. Tielens: „De eerste valt meer op met dezelfde hoeveelheid licht.” De *Koelreuteria* markeert hier de grens tussen het strakke culturele deel van de tuin en het meer natuurlijke beekloopdeel. „Door de boom aan te lichten, is dit deel vanuit het huis minder makkelijk te zien. De *Koelreuteria* maakt nieuwsgierig naar wat erachter ligt.”

Door een deel van de overkapping van glas te maken zie je hier meer van de groene omgeving. Van Mierlo heeft hem schuin gezet, zodat zich geen vuil ophoopt en het glas bij een regenbuitje schoonspoelt. „En het is een stuk spannender, je moet niet alles voor de hand liggend doen.” De spotjes aan de kromme paaltjes verlichten de routing door de tuin, maar dienen hier ook als leeslampje voor het zitje.

De brug van ruw staal verbindt het zwembaddeel met het terras onder de overkapping. Van Mierlo heeft voor ruw staal gekozen omdat dit materiaal blijft corroderen. „Maar dat duurt wel een mensenleven.” Spotjes aan de grillig gevormde acciacipalen verlichten het pad, maar ook de omgeving. „Het is heel erg zonde om de spotjes alleen op het pad te richten. Vaak is langs het pad al voldoende om te zien waar je loopt. Dat doe ik liever zodat je ook een deel van de omgeving ziet, het functionele combineer ik met het esthetische”, aldus Tielens.

De woning is onderkelderd, een trap langs deze gevel biedt toegang tot dit gedeelte van het huis. Beneden hebben de eigenaren ook de mogelijkheid om te zitten. Om in deze diepe hoek de menselijke maat terug te brengen, heeft Van Mierlo deze pergola van ruw staal ontworpen, de staanders en liggers vormen samen een 'plafond'. Daarnaast leggen ook zij letterlijk een verbinding tussen de architectuur en natuur. „Bovendien werkt de pergola als een magneet. Wat is er te vinden in deze hoek?”, verduidelijkt Van Mierlo.

Verlichting in en rond zwembad

Het zwembad wordt onder water verlicht door verschillende spots. Jolanda Tielens heeft voor twee kleurtemperaturen gekozen. Tijdens de fotografeersessie zijn beide aangezet, maar normaliter wordt het zwembad - wanneer er niet in gezwommen wordt - alleen door de koelwitte spots verlicht. Het water lijkt daardoor blauw. „En dat voelt goed aan bij de meeste mensen.” Bovendien contrasteert het mooi met het warme licht van de gele verlichting buiten het zwembad. Ga je echter zwemmen in dit blauwe licht, dan krijgt je huid een ongezonde grijze kleur. „Dan kunnen de eigenaren de warme gele spots aanzetten.” De spots heeft de lichtarchitect net onder het

wateroppervlak geplaatst. „Zo wordt ook de omgeving verlicht.” Tielens legt uit dat de kleur van de tegels waarmee een zwembad is bekleed van grote invloed is op de verlichting. „Donkere stenen absorberen heel veel licht, om door het water naar de bodem te kunnen kijken, is veel meer licht nodig dan bij lichte tegels.” De lichtlijn in de lange nis langs de gevel is op advies van Tielens door de architect in het ontwerp geïntegreerd. „Voor de gevel zijn uitgesproken materialen gebruikt, door geen wandarmaturen toe te voegen hou je het rustig en komen de lijnen van de gevel mooi uit.” Tevens verlichten de ledstrips het pad naar het tuindeel achter.